

Eerste zekere broedgeval van een Wespendif *Pernis apivorus* in Oostelijk Flevoland

Rudy van der Weerd

Zesendertig jaar nadat de polder werd drooggelegd, en de aangeplante populieren een hoogte hebben bereikt van meer dan 30 meter, werd in het Roggebotzand (Oostelijk Flevoland) een zeker broedgeval van een Wespendif vastgesteld.

In 1989 werd dit bos al eens op broedvogels geïventariseerd (Bijlsma 1990). In dat jaar werd in het Roggebotzand een baltsend mannetje in de buurt van een oud haviksnest waargenomen. Dit nest was opgehoogd met verse populieretwijgen. Een tweede waarneming in 1989 werd gedaan boven het Bremerbergbos; ditmaal betrof het twee volwassen vogels. In deze omgeving werd op geen van de oude bestaande nesten een teken van bewoning door Wespendifieven gevonden. De kartering van 1989 leverde weliswaar geen zekere broedgevallen van Wespendifieven op, maar had wel tot gevolg dat er vanaf 1991 jaarlijks intensieve roofvogelinventarisaties werden uitgevoerd in het kader van de Biologische Beheersverslaglegging van Staatsbosbeheer. De inventarisatie beoogde een kartering van bezette nesten.

In 1992 ontdekte ik aan de rand van het Reve-Abbertbos een wespennest, dat het niet lang heeft uitgehouden. Een maand later was het nest totaal uitgegraven. De wesperaten lagen in stukken voor de ingang, wat een aanwijzing is dat er een Honingbuizerd moet zijn geweest. De vogel werd in deze periode niet gezien.

Twee jaar later, op zondag 29 mei, besloot ik nog eens de vakken uit te kammen op onbewoonde nesten van Zwarte Kraai, Buizerd en Havik en tegelijkertijd te letten op vestigingen van Boomvalk en Wespendif. En eindelijk was het dan zo ver. Om 11.00 u stak een grijze, duifachtige kop boven de met populieretwijgjes bezette nestrans uit. Het was een mannetje Wespendif dat horst 26 in bezit had genomen; op dit horst had vorig jaar een Buizerd met succes twee jongen grootgebracht. Er werd daarna eenmaal per dag gecontroleerd. Vele malen werd het wijfje of het mannetje broedend op de horst gezien. Ook op 5 juli 1994 werden bij de beklimming van de nestboom beide adulte vogels vliegend boven de horst waargenomen. De nestcontrole leverde twee goed uitziende jongen van 3 dagen oud op. Tussen deze en de volgende beklimming werd het nest om de dag gecontroleerd. Hierbij werd alleen het wijfje gezien. De tweede beklimming, tevens ringdag, vond op 27 juli plaats. De jongen hadden een gewicht van resp. 840 en 760 gram bereikt en hadden een vleugellengte van resp. 246 en 213 mm (leeftijd resp. 30 en 26 dagen). Na de ringdatum is het wijfje slechts eenmaal op de horst gezien. Het gevaar van langdurige afwezigheid bij het nest schuilt in de grotere kans dat de jongen ten prooi vallen aan Haviken. Een bewoond haviksnest lag op een afstand van 400 meter. Op dinsdag 2 augustus werd er bij de zoveelste controle taal noch teken van de Wespendifieven vernomen. Na me door

een muur van brandnetels te hebben geworsteld richting nest, ontdekte ik al snel een dode jonge Wespandief: een poot met ring en vleugels in redelijk goede staat van het jongste jong. Aan de afgebeten schachtpunten was te zien dat er hier een vos op bezoek was geweest. Van het tweede jong werd geen spoor teruggevonden.

Wat er precies is gebeurd, is helaas onduidelijk gebleven. Leven en doodgaan, dat is het enige wat beklijft.

Literatuur

Bijlsma R.G. 1990. Broedvogels van Roggebotzand, Reve-Abbert, Spijk-Bremerberg en Harderbos (Oostelijk Flevoland) in 1989. SOVON-rapport 90/15. SOVON, Beek-Ubbergen.

Adres: Kamille 8, 8265 DG Kampen

Naschrift redactie: in 1994 is nog een melding binnengekomen van een zeker broedgeval van Wespandieven in Oostelijk Flevoland. Bennie van den Brink vond op een eiland in het Drontermeer, ter hoogte van Boswachterij Reve-Abbert, een oud buizerdnest dat door een paartje Wespandief was bezet. Op 17 juli vloog het mannetje met een eiketakje in de klauwen weg, terwijl het vrouwtje op het nest zat. Op 20 juli was het nest nog steeds bezet. Op 4 augustus bleek het nest verlaten te zijn; er lag een schier ei in.

Wespandiefvrouwtje met jongen, Havelterberg, juli 1994 (Herman F. Gruppen)